14 ta' Jannar, 1967

Imhallef:

Onor. V.R. Sammut, B.A., LL.D.

Vincenza Testaferrata de Noto xebba

versus

Joseph Grech

ompetenza — Prim'Awla tal-Qorti Civili — Nuqqas ta' — ationae Valoris — Rationae Materiae — Lokazzjoni — Vatur

-azzjoni biex tigi segregata parti minn jond mikri ma hix ekwiparabbli ghall-azzjoni ta' żyumbrament, u ghalnekk bhala ta' valur indeterminat hija ta' kompetenza tal-Qrati Superjuri.

Il-Qorti, rat l-att taċ-ĉitazzioni li bih l-attriĉi premessi d-dikjarazzionijiet kollha nećessarji u moglitija l-provvedimenti kollha opportuni; premess illi l-attrici u persuni ohra krew lillkonvenut il-fond numru 3, Marsaxlokk Road, Zeitun, bil-kera ta thein u ghoxrin lira (£22) fis-sena, pagabbli bis-sitt xhur bil-quddiem, skond il-kitba privata tat-12 ta' Jannar, 1958, (Dok. "A") bil-kondizzjoni li l-konvenut jirrilaxxja a favor tas-sidien il-kumra laterali tal-istess fond meta jigi mitlub fi zmien wara erba' snin; u premess illi 1-fond fug indikat issa iappartieni interament lill-attrici peress li l-kamra laterali fuq imsemmija (flimkien ma' kumditajiet ofira) giet assenjata lillattrici fid-divizioni in atti Nutar Dettor Antonio Galea ta' lewwel ta' Ottubru, 1959 (Dok. "B") u l-kumplament tal-fond fl-istess divizioni gie asseniat li Benedetta Testaferrata Noto li, b'kuntratt tad-9 ta' April, 1960, in atti l-istess Nutar, ikkončedietu in enfitewsi perpetwa lill-attriči (Dok. "C"); u premess li l-attrici ghandha bżonn li tiehu dik il-kamra laterali, skond il-ftehim, anke ghaliex din il-kamra trid ikun l-unika passagg mit-triq ghall-kumditajiet asseniati lill-attrici fi-imsemmija divizioni u. ghalhekk, hi talbet lill-konvenut ir-rilaxx tal-istess kamra laterali b'effett mill-11 ta' Lulju, 1966, b'ittra ufficiali tat-12 ta' Frar. 1966 (Dok. "D"); u premess li l-konvenut nagas milli jwiegeb ghal dik l-ittra ufficjali u ghalhekk l-attrici ghandha raguni tahseb li l-konvenut mhuwiex bi hajebu jirrilaxxia dik il-kamra laterali ghaliex diga, qabel littra ufficiali, kien wera li mhux seijer jaghmei dan ir-rilaxx (Dok. "E"); talbet li l-konvenut iigi kundannat biex fil-11 ta' Luliu, 1966, jew kull data ohra li tigi stabbilita mill-Qorti, ikun kundannat li jirrijaxxia - kif kien obbliga ruhu li jaghmel a favur l-attrici u jiżgombra l-kamra laterali tal-fond fuq indikat Numru 3, Marsaxlokk Road, Zeitun, li ghandha tigi segregata mill-kumplament tad-dar a spejjež u kura tal-attrići. Sal-, va riduzzioni proporzionali tal-kera mill-gurnata tar-rilaxx ta'i dik il-kamra laterali. Bl-ispeijeż kompriżi dawk tal-ittra ufficjali tat-12 ta' Frar, 1966;

Omissis

Rat illi b'nota tal-ečćezzjonijiet ulterjuri l-konvenut ečćepixxa illi din il-Qorti hija nkompetenti "ratione valoris" u rtira l-ečćezzjoni prečedenti tieghu tal-inkompetenza "ratione materiae".

Hadet konjizzjoni tal-process;

Semghet l-Avukati;

Ikkunsidrat, rigward \u00e4-eccezzjoni tal-inkompetenza tal-Qorti "ratione valoris";

L-attur qieghed jippretendi fi-att tać-ćitazzjoni, illi 1-kon-

venut jizgombra l-kamra laterali tal-fond hemm indikat, li gie lokat ghal erba snin "di fermo" u erba snin "di rispetto" mit-12 ta Jannar, 1958.

Dan peress illi bil-klawsola numru 5 ta' l-iskrittura ta' lokazzjoni ežibita a fol. 4 tal-pročesa ĝie pattwit illi l-inkwilin jobbliga ruhu li jirrilaxxja l-istess kamra laterali meta jiĝi mit-lub jirrilaxxja fi žmien wara erba' snin li jkunu gĥaddew mil-lokazzjoni, u peress illi l-konvenut ma rrilaxxjahiex meta ĝie mitlub jaghmel hekk b'effett mill-11 ta' Lulju, 1966 (it-tmiem tal-ewwel perjodu ta' rilokazzjoni wara l-gheluq tal-perjodu oriĝinali totali tal-lokazzjoni) bl-ittra ufficjali tat-12 ta' Frar, 1966.

Skond l-art. 767 Proc. Civ., meta l-iżgumbrament ikun mitlub ghaliez l-inkwilin ikun baqa' lura fil-kera jew ghal raguni legittima ohra l-valur jigi determinat miż-żmien li jkun ghad irid ighaddi biez jispicca l-kuntratt; u jekk l-iżgumbrament jigi mitlub wara l-gheluq taż-żmien tal-lokazzjoni, il-valur jigi determinat mill-kera ta' sena, inkellha, fil-każ li l-kera annwali ta' bini huwa pagabbili f'rata, mill-kera ta' rata wahda.

Il-kera, fil-kaž in kwistjoni, jithallas, ghal fond kollu. kuli sitt xhur, fi-ammont ta' £22 fis-sena. Il-partijiet, kif jidher mil-verbal a rol. 26 tal-pročess, qablu illi l-valur lokatizzju tal-kamra in kwistjoni, kieku kellha tinkera wehidha, huwa inqas minn£10 fis-sena; però l-Avukat tal-attrici ssottometta illi dan ma ghandux iservi bhala l-uniku kriterju ghad-determinazzjoni tal-kompetenza fic-cirkostanzi tal-kaž preženti.

Ikkunsidrat;

Il-Qorti ma ssibx illi hija nkompetenti "ratione materiae", u dan ghar-raguni li d-domanda attwali timporta u tinvesti lpretensioni tal-attrici li tissegrega l-kamra laterali mill-bqija tal-fond, u ghalhekk ma tirrientrax fi-ipotesi prospettata mili-Art. 757 fuq imsemmi, ili jikkontempla l-kaž normali:ta' žgumbrament minn fond minghajr ebda kwistjoni ta' žmembrament.

Bil-fehma ta' din il-Qorti, il-każ taht eżami ma huwiex wiehed mill-każe espressament u partikolarment kontemplati mil-ligi tal-procedura rigwardanti żgumbrament (Art. 756-758), u jirrientra aktar proprjament fid-dispost tal-Art. 748 li jipprevedi każi ta' valur indeterminat, li jitqiesu dejjem ta' kompetenza tal-Qrati Superjuri.

Fost dawn il-każi huma kompriżi, b'mod generiku (Inciż (c)): "il-kawżi li fihom il-valur tal-haga ma jirriżultax mit-tal-ba tal-attur, u lanqas ma jista' jigi determinat bil-mod imsemmi fl-artikoli li gejjin".

Ghal dawn ir-ragunijiet:

Tiddečidi billi tičhad l-eččezzjoni tal-inkompetenza tione valoris" u billi tiddikjara li bija kompetenti, bl-ispejjež kontra l-konvenut; u thalli l-kawža ghał kontinwazzjoni fuq ù-meritu ghas-seduta tal-20 ta' Frar, 1967.